

PRACOVNÍ ČINNOSTI (1. stupeň)

Charakteristika předmětu

Předmět Člověk a svět práce svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Pomůcky a materiál mají žáci vlastní.

Specifické cíle předmětu:

Vyučovací proces směřuje k tomu, aby žáci:

- ☐ získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí
- ☐ poznali vybrané materiály a jejich vlastnosti, naučili se volit a používat při práci vhodné nástroje, pomůcky, pracovat s dostupnou technikou, včetně techniky výpočetní,
- ☐ osvojili si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce
- ☐ vytvářeli si aktivní vztah k ochraně životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů
- ☐ získali orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
- ☐ vytvářeli si pozitivní vztah k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- ☐ získali prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci.

Nejčastější formy výuky:

- ☐ Hromadná výuka – samostatné práce žáků
- ☐ Skupinová výuka
- ☐ Praktická cvičení, exkurze

Metody používané při výuce:

- ☐ Slovní
- ☐ Názorně - demonstrační
- ☐ Praktická

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- ☐ zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ☐ pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ☐ vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ☐ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ☐ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ☐ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- ☐ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ☐ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ☐ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

- ☐ udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- ☐ provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ☐ pečuje o nenáročné rostliny dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ☐ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- ☐ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ☐ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- ☐ upraví stůl pro jednoduché stolování
- ☐ chová se vhodně při stolování uvede základní vybavení kuchyně
- ☐ připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ☐ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- ☐ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy

1. - 5. ročník

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
Práce a papírem a kartonem ☐ umí překládat, skládat, stříhat, trhat, vystříhovat, nalepovat, slepovat, rozřezávat sešívát, ☐ odměřovat ☐ umí obkreslovat podle šablony, vystříhovat ☐ ovládá jednoduché kartonážní práce ☐ umí vytvořit různé skládanky ☐ umí určit vlastnosti a druhy papíru ☐ zná použití různých druhů papíru v praxi ☐ umí rozlišit a pojmenovat druhy zpracovávaného papíru ☐ rozlišuje tvary a formáty papíru ☐ používá vhodné nástroje a pomůcky k opracování papíru ☐ uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	Práce s papírem a kartonem, používání papíru a kartonu různých vlastností a kvality. Zpracování papíru a kartonu různými nástroji – nůžky, lepidlo, nůž, jehla, ...	OSV: Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodování MKV: Tolerance a respekt k rozdílům mezi lidmi ENV: Porozumění vztahům člověka a prostředí Utváření zdravého životního stylu VDO:	Český jazyk Matematika Prvouka Vlastivěda Přírodověda Výtvarná výchova

Práce s modelovací hmotou ☐ dovede ručně opracovat modelovací hmotu- válet, stlačovat, přidávat, tvarovat, dělit na části ☐ pozná vlastnosti modelovacích materiálů ☐ umí ovládat a používat pracovní nástroje a pomůcky, zná způsob použití, ☐ umí vhodně vybrat materiál i nástroje ☐ zná požadavky bezpečnosti a hygieny práce	Práce s různými typy modelovací hmoty – modelovací hlína, plastelína, modurit, těsto, vosk,... Zpracování hmoty pomocí různých nástrojů a pomůcek.	Překonávání stereotypů a předsudků MDV: Obrana před manipulací	
--	--	--	--

Práce s textilem

- ☐ rozpozná různé textilní materiály – nitě, bavlnky, stužky, plst',...
- ☐ umí rozlišit různé druhy textilií – bavlněné, lněné, hedvábné, vlněné, z chemických vláken,
- ☐ pozná rub a líc
- ☐ odměří a navlékne nit, udělá uzlík
- ☐ umí šít stehem – předním, zadním, obnitkovacím, křížkovým, stonkovým
- ☐ sešije látku předním i zadním stehem v jednoduchý šev
- ☐ umí zarovnat bavlněnou tkaninu podle vytažené nitě, obruby
- ☐ přišije knoflík, háček a očka, poutka, navleče gumu, šňůrku
- ☐ umí vyšít jednoduchý vzor
- ☐ užívá vhodných nástrojů a pomůcek
- ☐ umí pracovat s jednoduchým střihem, obkreslit ho a vystříhnout
- ☐ ovládá jednoduchou opravu oděvu – sešítí
- ☐ umí vytvořit jednoduchý výrobek z textilu
- ☐ organizuje si práci, plánuje a dodržuje bezpečnost a hygienu práce

Práce s textilem, jeho zpracování, používání vhodných nástrojů.

Práce montážní a demontážní ☐ orientuje se v návodech a předlohách stavebnice, rozpozná jednotlivé části a možnosti užití ☐ sestavuje model podle předlohy i podle představy z ☐ z jednoduchých stavebnic ☐ umí vytvořit vlastní plošnou a prostorovou kompozici ze stavebnicových prvků a volného ☐ materiálu ☐ dokáže sestavit jednoduchý model z konstrukční stavebnice se spojovacími prvky a díly ☐ má správné pracovní návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti ☐ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Práce montážní a demontážní, využití různých druhů stavebnic. Používání různých druhů nářadí a nástrojů – šroubovák, maticový klíč.		
Práce s drobným materiálem ☐ dovede stříhat, ohýbat, spojovat, propichovat, navlékat, slepovat, lisovat ☐ umí určit vlastnosti materiálu: tvar, barvu, povrch, tvrdost ☐ rozlišuje přírodní a technické materiály ☐ je seznámen se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem, způsobem použití a jejich ☐ vlastnostmi	Práce s drobným materiálem – dřívka, špejle, drátky, fólie, různé druhy látek, krabičky, korek, bužírka, papír, provázky, sláma, listy, šišky, větvičky, plody a semena rostlin, atd. Práce s různými pomůckami, nástroji a nářadím – nůžky, jehla, lepidlo, hřebíčky, atd.		

☐ umí organizovat a plánovat práci ☐ má osvojeny základy bezpečnosti a hygieny práce			
Pěstitelské práce ☐ umí ošetrít pokojové květiny, zalévat, kypřit, hnojit, rozmnožovat ☐ dokáže vytvořit jednoduchou vazbu a úpravu květin ☐ dokáže pěstovat některé plodiny (např. hrách, fazole,...) ☐ umí upravit půdu, sít, sázet, ošetřovat během vegetace, jednotit, hnojit, sklízet ☐ pozná semena některých rostlin a plodů ☐ ovládá jednoduché pokusy a pozorování-podmínky života rostlin ☐ absolvuje exkurzi do zahradnictví	Pěstitelské práce		